

lige. Meld fra om alle undersøkelser som ønskes utført i løpet av sommeren så vidt mulig fra våren av, så funksjonærene slipper å farte igjennom det samme distrikt mer enn en gang i løpet av sommeren. Det gjentar seg stadig at det kommer rekvisisjoner om nye undersøkelser ofte fra samme bygd, ja til og med fra samme rekvi- rent, straks etter at selskapets folk har foretatt undersøkelser i et di- strikt. Og som oftest heter det da at de sist rekvirerte undersøkelser haster det særlig med å få utført. Når vi forstår at det virkelig er oppgaver av stor viktighet, som det haster med, har vi etterkommet selv slike rekvisisjoner, men atskillig tid og reiseutgifter kunne vært spart hvis vi hadde kjent til sakene fra våren av. Landet vårt er nå en gang ganske stort i utstrekning og vi er ikke mer enn 4—5 mann som kan ofre seg for undersøkelser i marken.

I det nye arbeidsår som vi nå går inn i, vil — fra Myrselskapets side — alle krefter bli satt inn på å løse de oppgaver som måtte mel- de seg. Det står allerede enkelte større undersøkelsesoppgaver på programmet, bl. a. i forbindelse med Nord-Norgesplanen og arbeidet for økt beredskap. Myrselskapet håper da på et best mulig samarbeid både med sine medlemmer og andre, enten det er offentlige institu- sjoner eller private, som er interessert i å fremme en rasjonell og samfunnsgagnlig utnyttelse av vårt lands store myrvidder og torv- ressurser.

Aa. L.

MYRENE I ØRE OG DEL AV TINGVOLL HERRED, MØRE OG ROMSDAL FYLKE.

Av konsulentene Ole Lie og Per Hornburg.

Det undersøkte område omfatter Øre herred og den del av Tingvoll herred som ligger på vestsida av Tingvollfjorden. Om- rådet som utgjør nord-østre del av Moldehalvøya, begrenses av Eide og Gjemnes herreder og Batnfjorden i nord, og av Tingvollfjorden i øst. I sør grenser området mot Nesset og Bolsøy herreder, og i vest mot Fræna herred. Geografisk sett ligger området mellom 62° 40' og 62° 90' nordlig bredde og lengdebeliggenheten er fra 2° 36' til 3° 18' vest for Oslo meridian.

Området består av bare fastland, men med relativt lang begren- ning mot sjøen, nemlig Batnfjorden og Tingvollfjorden. Mot de oven- for nevnte herreder dannes grensene for en overveiende del av be- tydelige høgdedrag. Dessuten er det en del høge fjell innenfor om- rådet, f. eks. Dua, Nebba, Reinsfjell og Storfjell. Langs fjorden er det en til dels smal strandlinje som er dyrket. Videre er det betyde- lige arealer dyrket mark langs den del av riksvegen Molde—Agnvik som går igjennom området. Fra Batnfjordsøra oppover til Andal er det også store strekninger dyrket mark.

Øre har ifølge folketellingen av 1930 et totalareal på 231,23

km² og landarealet er 223,36 km^{2*}) Den heimehørende folkemengde er 1890 personer (iflg. folketellingen av 1946). Etter jordbrukstellingen av 1949 er det i Øre herred 9.262,9 dekar dyrket jord og 49.700 dekar produktiv skog. Det dyrkbare, men udyrkede areal er ved tellingen oppgitt til 10.267,8 dekar, herav er 4.908,0 dekar myr og 5.359,8 dekar fastmark.

Totalarealet for den del av Tingvoll som er tatt med i undersøkelsen er 114,80 km² og landarealet er 114,30 km². Tallene for Tingvoll bygger på planimetermålinger. Oppgaver over dyrket areal og skogareal m. v. for denne del av herredet er ikke oppgitt spesifisert i de statistiske publikasjoner.

Fjellgrunnen her består for en overveiende del av grunnfjellsbergarter hvor skifrige gneiser og granitt utgjør hovedmassene. Skifrige sandsteinsbergarter og glimmerskifer forekommer på enkelte partier. Flere steder har bergartsmasser sprengt seg inn mellom lagene og dannet pegmatittganger rike på feltspatt eller kvarts.

Løse jordlag dekker fjellgrunnen i dalene og liene, mens relativt store fjellpartier er så godt som uten løsmateriale. Av mineraljorder forekom morener med atskillige stein og blokker, oftest lite sortert. Dessuten forekommer elveavleiringer og marine avleiringer samt skredjord. Av myrjord finnes også betydelige vidder. Den marine grense antas å ligge i omlag 100 m høyde over havet.

Myrinventeringen innen Øre og en del av Tingvoll herred.

Inventeringen i Øre herred ble utført sommeren 1950 av konsulent Ole Lie og i del av Tingvoll herred høsten 1950 av konsulent Per Hornburg. Her deltok også konsulent Osc. Hovde ved en del av undersøkelsene. Inventeringen er foretatt etter samme plan som tidligere.**)

Som kartgrunnlag har en nyttet kopier av N.G.O.s originalkartet i målestokk 1:50.000. På grunnlag av disse kopier er det utarbeidet et kart over området hvor myrene er inntegnet. Dette kart er her reprodusert i målestokk 1:250.000.

Myrenes beliggenhet og begrensnng er bestemt ved skritting etter kompassdrag ut fra mest mulig pålitelige terrengpunkter. Markarbeidet var til dels noe vanskelig p. gr. a. at kartmaterialet over dette område ikke er ført å jour og derfor er noe mangelfullt.

Arealet av myrene er dels bestemt ved skritting og måling i marka og dels ved planimetermåling for kontroll av de større myrområder. Myrer som er under ca. 5 dekar er ikke innlagt på kartet,

*) Folketellingen av 1946 viser imidlertid noe lavere totalareal og landareal, henholdsvis 230,53 km² og 222,66 km², men da de gamle tallene er brukt for de øvrige herreder på Moldehalvøya, gjør vi det samme her. For Bolsøy er tallene like ved begge tellinger.

**) Jfr. Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer, Medd. fra D. N. M. 1941.

men det er gjort skjønnsmessige tillegg i arealet for slike småmyrer innenfor hvert særskilt beskrevet myrområde.

De viktigste myrtyper:

Under markarbeidet ble det gjort noteringer over vegetasjonens sammensetning og for å få en nøyaktig bestemmelse av moseartene ble det av karakteristiske myrtyper tatt vegetasjonsprøver for nærmere undersøkelse. Disse prøver er bestemt av konservator Johannes Lid. Nedenfor er de viktigste arter notert for de forskjellige myrtyper. Under hver plantegruppe er artene nevnt i rekkefølge noenlunde etter forekomstenes hyppighet.

Grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. Av graslignende planter: Bjønnskjegg, torvmyrull, blåtopp, duskmyrull, og flaskestarr. Av urter: Tepperot, rome, bukkeblad og soldugg. Av lyngvekster: Kvitlyng, klokkelyg og røsslyng. Av krattvekster: Pors og dvergbjørk. Av mosearter: *Sphagnum papillosum*, *S. tenellum*, *S. nemoreum*, *S. compactum*, *S. cuspidatum*, *S. Molle*, *Drepanocladus badius*, *Hylocomium Schreberi*, og en levermose (*Ondontoschima sphagni*).

Innen enkelte grasmyrer finner en imidlertid større og mindre partier hvor rome opptrer som ren vegetasjonsform. Særlig synes dette å være utpreget på de høgereliggende myrer. Grasmyrene hadde som oftest bare et tynt mosedekke.

Grasrik mosemyr: Av graslignende planter: Bjønnskjegg, torvmyrull, blåtopp, dystarr, stjernestarr og kvitmyrak. Av urter: Tepperot og rome. Av lyngvekster: Røsslyng og kvitlyng. Av krattvekster: Pors. Av mosearter: *S. papillosum*, *S. magelanicum*, *S. nemoreum*, *S. cuspidatum*, *S. tenellum*, *S. imbricatum*, *Rhacomitrium lanuginosum*, *Calliergon stramineum*, *Hylocomium Schreberi* og *H. splendens*. Av lavarter: *Cladonia silvatica*.

På de grasrike mosemyrer er det kvitmosene (*Sphagnum* sp.) som dominerer, mens gråmose (*Rhacomitrium Lanuginosum*) bare finnes på enkelte tuer.

Lyngrik mosemyr: Av graslignende vekster: Torvmyrull, bjønnskjegg og blåtopp. Av urter: Tepperot og rome. Av lyngvekster: Røsslyng, kvitlyng, klokkelyg og blokkebær. Av krattvekster: Pors og dvergbjørk. Av mosearter: *S. nemoreum*, *S. magelanicum*, *S. tenellum*, *Rhacomitrium Lanuginosum*, *Hylocomium Schreberi*, *H. splendens*, *Aulacomnium palustre* og *Dicranum Bergeri*. Av lavarter: *Cladonia silvatica*.

På de lyngrike mosemyrene forekom atskillig gråmose og enkelte mindre partier kunne skilles ut som lyngrik mosemyr, men den alt overveiende del var lyngrik kvitmosemyr.

Krattmyr (pors): Av graslignende vekster: Bjønnskjegg, torvmyrull, blåtopp, duskmyrull og stjernestarr. Av urter: Rome, tepperot og soldugg. Av lyngvekster: Røsslyng og kvitlyng. Av krattvek-

ster: Pors og dvergbjørk. Av mosearter: *S. papillosum*, *S. tenellum*, *S. compactum* og *S. nemoreum*.

Lyngmyr: Av graslignende vekster: Bjønnskjegg; og torvmyrull. Av lyngvekster: Røsslyng, blokkebær, klokkelyg. Av mosearter: *Rhacomitrium Lanuginosum*, *Hylocomium Schreberi* og *H. splendens*.

Når det gjelder plantenes næringskrav og vurdering av myrene på grunnlag av næringskravet, vises til boken: «Myrtyper og myrplanter», av Aasulv Løddesøl og Johannes Lid.*)

Kjemiske analyser:

I forbindelse med markundersøkelsene ble det i alt tatt ut 21 jordprøver for kjemiske undersøkelser. 12 av prøvene stammer fra Øre herred og 9 fra den inventerte del av Tingvoll herred. Analysene er utført ved Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim. I tabell 1 er middeltallene av analysene for hver myrtype gjengitt.

Tabell 1.

Middeltall vedkommende de kjemiske analyser av jordprøvene.

Myrtype	Antall prøver	Volumvekt, tørrstoff, g pr. l	pH-verdi	Aske %	Kvelstoff (N) %	Kalk (CaO) %	Pr. dekar til 20 cm. dybde	
							Kvelstoff (N) kg.	Kalk (CaO) kg.
Grasmyrer av myrull-bjønnskjeggtypen	9	153	4,99	7,7	2,42	0,31	737	93
Grasrike mosemyrer	4	124	4,72	7,9	2,40	0,20	738	55
Lyngrike mosemyrer	5	160	4,21	7,6	1,58	0,19	494	57
Krattmyrer	3	169	5,07	5,8	2,69	0,24	912	79

Prøvene fra grasmyrer av myrull-bjønnskjeggtypen hadde i middel en volumvekt som tilsvarende vel formoldet myr (over 150 g pr. l). Surhetsgraden i jorda, som uttrykkes ved pH-verdien, lå såvidt under grensa mellom «sterkt sure» og «middels sure» jorder (pH 5) etter de normer vi vanlig bruker ved vurdering av jordprøvenes surhetsgrad.

Askeinnholdet må karakteriseres som noenlunde bra. Innholdet av kvelstoff (N) var nærmest middels for denne myrtype, og innhol-

*) Grøndahl og Søns Forlag, Oslo 1950.

det av kalk (CaO) er lavt. Hvis en vurderer behovet for gjødsling med kvelstoff og kalking ut fra disse gjennomsnittstall, må en anbefale tilføring av begge stoffer i ganske store mengder.

For grasrike mosemyrer viser volumvekta at prøvene i gjennomsnitt var noenlunde vel formoldet. pH-verdien tilsvarer «sterkt sur», mens askeinnholdet er noenlunde bra. Innholdet av kvelstoff er likt med prøvene fra myrull-bjønnskjeggmirene, mens innholdet av kalk var lavt.

Prøvene fra lyngrike mosemyrer var vel formoldet, men «sterkt sure». Askeinnholdet var noenlunde bra, mens innholdet av kvelstoff og kalk var lavt.

Prøvene fra krattmyrer var også vel formoldet. Surhetsgraden (pH) var middels, mens derimot askeinnhold var lavt. Innholdet av kvelstoff var noenlunde bra både prosentisk sett og i kg pr. dekar. Innholdet av kalk derimot var lavt.

I alle prøver ble dessuten innholdet av mikronæringsstoffene kopper (Cu), mangan (Mn) og bor (B) bestemt. Med den analysemetode som er nyttet, ble det ikke påvist Cu i 9 av prøvene, mens det i de øvrige 12 prøver bare ble funnet små mengder. Når det gjelder mangan ble det ikke påvist noe innhold i 12 prøver, og av de øvrige 9 var det bare 1 prøve som inneholdt mangan av betydning. Av bor ble det ikke påvist noe i 5 av prøvene, mens borinnholdet i de øvrige 16 prøvene var lavt.

Etter dette er innholdet av mikronæringsstoffer i myrene her meget sparsomt. En kan derfor rent generelt si at det for sikkerhets skyld bør tilføres mikronæringsstoffer ved dyrking, eventuelt at en bør være på vakt og kontrollere om det opptrer mangelsymptomer slik at en kan få rettet på forholdet tidligst mulig.

Myrene i Øre herred.

Ved myrinventeringen ble det i Øre herred påvist 23.150 dekar myr. Myrarealet utgjør 10,36 % av landarealet og pr. innbygger er det 12,25 dekar myr. Det er, som også tallene viser, forholdsvis meget myr i Øre herred.

Av myrarealet er 47,0 % karakterisert som grasmyrer (vesentlig av myrull-bjønnskjeggtypen), 28,8 % som mosemyrer (20,1 % grasrik mosemyr og 8,7 % lyngrik mosemyr), 2,8 % som lyngmyrer, 12,5 % som skogmyrer (4,3 % furumyr og 8,2 % bjørkemyr), og 8,9 % som krattmyrer (pors). Grasmyrene er m. a. o. den dominerende myrtype i Øre.

Myrene er nedenfor beskrevet i 26 mest mulig naturlig begrensede områder. I beskrivelsen går en noenlunde grundig inn på de områder som ligger best til for fremtidig utnyttelse, mens en derimot vil gå noe lettere over mindre viktige områder. Myrenes høyde over havet varierer fra 15 m til 500 m. En beregning av høgdenivået viser at ca. 8 % av arealet ligger under 100 m høyde over havet, 25 %

ligger på 100—200 m, 58 % på 200—300 og 9 % ligger høyere enn 300 m.

Myrenes dybde varierte ganske sterkt, men stort sett må en si at myrlaget var relativt grunt på de fleste myrer. Det ble foretatt i alt 1.606 boreringer under markundersøkelsen. Boringene viste at dybda var fra 0,2—1,0 m på 1.086 steder, fra 1,0—2,0 m på 422 steder, fra 2,0—3,0 m på 72 steder, fra 3,0—4,0 m på 20 steder og fra 4,0—5,0 m på 6 steder. Myrdybda var følgelig under 1,0 m på $\frac{2}{3}$ av borestedene. Myrenes undergrunn er for det meste steinholdig grus eller sand. Partier med fjellgrunn fantes også på enkelte steder.

Områdevis beskrivelse av myrene i Øre herred.

De enkelte myrområder er på det reproduserte kart angitt med nummer etter den rekkefølge de ble undersøkt.

Område 1: Dette omfatter myrene vest for vegen Eidseter—Batnfjordsøra på fjellet nord for herredsgrensa mot Bolsøy. Høgda over havet er fra ca. 200 m til ca. 300 m. Samlet myrareal er 260 dekar, hvorav 200 dekar er karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og 60 dekar som bjørkemyr. Dybda av myrlaget var stort sett under 1 m og undergrunnen besto av steinrik grusjord. Torva var gjennomgående middels omdannet og det øverste laget under plantedekket var noenlunde vel til vel formoldet. Det er gode hellings- og avløpsforhold.

Området skulle derfor ligge bra til rette for dyrking, men høgda over havet er relativt stor. Dessuten er dybda av myrlaget liten i betraktning av at undergrunnen her er svært rik på stein. Myrene passer derfor best for dyrking til beite.

Omlag halvparten av myrarealet, ca. 130 dekar, er karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3) og resten, ca. 130 dekar, som mindre god dyrkingsmyr (D 4). Det ble påvist noen små forekomster av brenntorv innenfor området (kfr. tabell 2).

Område 2: Største delen av dette er et stort sammenhengende myrfelt som strekker seg fra herredsgrensa mot Bolsøy, øst for vegen Eidseter—Batnfjordsøra og i nordøstlig retning fram til Nyseter. Her til kommer noen småmyrer og et mindre myrfelt øst for vegen ca. 1 km nord for herredsgrensa. Storparten av området ligger mellom 200 og 300 m høgde over havet. Samlet areal er ca. 3.500 dekar, hvorav 2.280 dekar er karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 130 dekar som grasrik mosemyr, 410 dekar som lyngmyr, 150 dekar som krattmyr, 120 dekar som furumyr og 410 dekar som bjørkemyr. Myrlagets dybde var gjennomgående omkring 1 m, men enkelte steder fant en dybde på 2 m og noe mer. Flere steder var det også grunnere enn 1 m. Undergrunnen besto gjennomgående av steinrik grus eller sand. Torva var stort sett middels omdannet, og under det friske plantedekket var det som oftest et noenlunde vel formoldet lag. Sør for

Tabell. 2. *Oversikt over myrer med brenntorv i Øre.*

Nr.	Område	Totalareal myr, dekar	Brenntorvareal, dekar	Gjennomsnittsdybde for brenntorvmyra i m	Brenntorvlagets midlere tykkelse i m	Masse i m ³ , råtorv	Undergrunn	Fortorvingsgrad etter v. Post
	Beliggenhet							
1	Vest for vegen Eidseter Batnfjordsøra	260	10	1,1	0,50	5.000	grus	6
2	Sørvest for Nyseter	3500	10	1,4	0,50	5.000	grus og stein	6—7
4	Nord og øst for Silsetvatnet	470	38	1,5	0,50	19.000	grus	6—7
7	Øst for Andalsseter	480	6	2,0	0,50	3.000	grus	6—7
8	Sør for Gaupset ..	100	4	2,0	1,25	5.000	sand	7
9	Nord for Astad ..	150	4	1,3	0,50	2.000	grus	6—7
10	Sør-vest for Skeisetet	830	20	1,5	0,50	10.000	grus og stein	6—7
11	Sør for Dønheim..	150	30	1,6	0,50	15.000	grus og stein	7
12	Sør-vest for Torvik	600	52	2,0	1,00	52.000	grus	6—7
16	Nord for Duåseter	5950	4	2,0	0,50	2.000	grus	7
19	Øst for Heggem ..	880	4	1,8	0,50	2.000	grus	6—7
	Sum	13.370	180			120.000		

høgdedraget heller myrene mot sør og har gode avløpsforhold. Den øvrige del av området heller derimot mot nord. Avløpsforholdene er også gode for denne del. Grøfting vil imidlertid på enkelte steder bli vanskeligjort på grunn av steinrike morenerygger som stikker fram i dagen.

Dette myrområde skulle også ligge bra til rette for dyrking til beite. Omlag 2.000 dekar av myrene vil en derfor karakterisere som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens ca. 1.500 dekar må karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D 4). Det ble påvist brenntorv på nordre del av området (kfr. tabell 2).

Område 3: Langs herredsgrensa mot Bolsøy vest for Silsetvatnet er det et langstrakt sammenhengende myrfelt på i alt 870 dekar. Herav er 810 dekar karakterisert som grasmyr av myrullbjønnskjeggtypen og 60 dekar som bjørkemyr. Høgda over havet er fra 220—250 m. Størsteparten av området heller mot vest, mens en mindre del heller mot øst. Avløpsforholdene er stort sett gode. Dybda av myrlaget var stort sett under 1 m. Bare enkelte

steder var det opp til 2 m. Undergrunnen besto av steinrik grus og fjell på noen mindre partier. Omdannelsesgraden av torva var middels og under det friske plantedekket var det et noenlunde vel formoldet sjikt.

Området ble karakterisert som mindre god dyrkingsmyr (D4). For dyrking til beite skulle feltet ligge noenlunde godt til rette, da det er veg opp til Silsetvatnet.

Område 4: Dette består av en rekke små myrer på fjellpartiet mellom Silsetvatnet og Trollvatnet. Høgda over havet er fra 200—400 m. I alt utgjør disse småmyrer et samlet areal på ca. 470 dekar. Herav er 370 dekar karakterisert som grasmyr av myrullbjønnskjeggtypen, 40 dekar som grasmyr av starrtypen, 10 dekar som lyngmyr og 50 dekar som bjørkemyr. Myrdybda var sterkt varierende, men oftest over 1 m på grus- eller fjellundergrunn. Torva var middels til sterkt omdannet og skikket til brenntorv i flere av myrpartiene.

Særlig myrpartiene ved og like øst for Silsetvatnet inneholder nyttbar brenntorv (kfr. tabell 2). Til dyrking har disse myrer ikke nevneverdig interesse.

Område 5: Myrene sør og nord for Andal gård danner tillsammans område 5, men det er en større myr på sørsida av elva som utgjør storparten av arealet. Høgda over havet for denne myra og 2 småmyrer nord for elva er fra 20—70 m, mens de øvrige myrer ligger omlag 150 m over havet. Sistnevnte myrer utgjør bare ca. 50 dekar, mens de lavtliggende myrene utgjør ca. 180 dekar. Myrenes samlede areal er altså ca. 230 dekar. Herav er 10 dekar karakterisert som grasmyr av myrullbjønnskjeggtypen, 160 dekar som grasrik mosemyr, 5 dekar som lyngrik mosemyr, 10 dekar som lyngmyr og 45 dekar som furumyr. Myrene her er gjennomgående grunne og ligger på undergrunn av steinrik grus. Flere steder stikker også morenerygger fram i dagen. Torva er stort sett middels omdannet og under det friske plantedekket er det et noenlunde vel til vel formoldet sjikt. På mosemyrpartiene er det imidlertid et relativt tykt friskt mosedekke. Hellingsforholdene er stort sett bra.

Det store myrpartiet sør for elva (ca. 160 dekar) skulle være brukbart til dyrking, men må karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D4). Den øvrige del av området har liten interesse for dyrking.

Område 6: Det er 2 myrpartier ved elva nord for vegen Andal—Batnfjordsøra. Høgda over havet dreier seg om 15 m for begge partier. Det er noe dårlige hellings- og avløpsforhold. Samlet areal er ca. 120 dekar, hvorav 10 dekar er karakterisert som grasmyr av myrullbjønnskjeggtypen, 55 dekar som grasrik mosemyr og 55 dekar som lyngrik mosemyr. Dybda av myrlaget er omkring 1 m. Bare noen få partier er under 0,5 m dyp.

Undergrunnen består av grus og sand. Torva var middels omdannet og under det friske plantedekket (moselaget) var det et sjikt som stort sett var vel formoldet. Moselaget var omlag 15 cm tykt på mosemyrpartiene.

Dette myrområde ligger meget sentralt til. Hva strukturen av torva angår så er denne gunstig for dyrking. En må derfor karakterisere myrene som noenlunde gode dyrkingsmyrer (D 3) selv om det er næringsfattige myrtyper som dominerer her.

Område 7: Området omfatter samtlige myrer i øvre del av Andal, nemlig en rekke mindre myrpartier omkring Andalsseter og et større myrparti ved herredsgrensa mot Bolsøy. I alt utgjør myrene innen dette område 480 dekar. Herav er 285 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 35 dekar som grasmyr av starrtypen og 160 dekar som grasrik mosemyr. Høgda over havet er mellom 200 og 280 m. Myrene har til dels god helling og lette avløpsforhold. Dette gjelder imidlertid ikke det store myrpartiet ved herredsgrensa, da store deler av denne myra ligger lavt i forhold til to små vatn øst for myra. Myrlagets dybde var for storparten av boringene mellom 1 m og 2 m. Undergrunnen var steinholdig grus. Torva var gjennomgående middels omdannet, og under det friske plantedekket var det stort sett et noenlunde vel til vel formoldet sjikt.

Fastmarksjorda omkring de små myrpartiene ser ut til å være brukbar for dyrking til beite. Det kunne derfor bli tale om å dyrke en del av myrene i forbindelse med fastmarka omkring. Når det gjelder myrenes dyrkingsverd har en karakterisert omkring halvparten, eller 240 dekar, som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3) og den andre halvparten (240 dekar) som mindre god dyrkingsmyr (D 4). Det ble påvist en liten forekomst av brenntorv innenfor området (kfr. tabell 2).

Område 8: Mellom Perseter og Graupset på nordsida av elva ligger flere mindre myrer. Høgda over havet er omkring 50 m i gjennomsnitt. Det er gode hellings- og avløpsforhold. Myrenes samlede areal utgjør ca. 100 dekar. Herav er 90 dekar karakterisert som grasrik mosemyr og 10 dekar som lynnrik mosemyr. På de fleste borestedene var myrlagets dybde under 1 m og ofte bare omkring 0,5 m. Undergrunnen besto av steinholdig grus. Torva var middels omdannet og under det friske moselaget, som var omkring 15 cm, var det et vel formoldet sjikt. Det var for det meste fast og tørr myr. En prøve for kjemisk analyse som ble tatt sør for vegen av myr nr. 2 vestfra, viser relativt høgt askeinnhold. Dette tyder på at myrene til dels har vært oversvømmet av flomvatn som har ført med seg mineralpartikler.

Myrene her ligger godt til rette for utnyttelse til dyrking i forbindelse med bureisingen som pågikk. En del myr var allerede dyrket. Under ett ble myrene her karakterisert som noenlunde gode dyrk-

ingsmyrer (D3). På søre del av dette myrområde ble det påvist et par mindre brenntorvforekomster (kfr. tabell 2).

Område 9: På fjellet sør for gårdene Astad og Rød på nord-sida av Batnfjorden finnes en rekke små myrer. Samlet myrareal er ca. 150 dekar. Herav er 90 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 30 dekar som lyngrik mosemyr og 30 dekar som lyngmyr. Omkring $\frac{1}{3}$ av feltet ligger på ca. 250 m høyde over havet, $\frac{1}{2}$ ligger på ca. 350 m og $\frac{1}{3}$ på ca. 450 m høyde over havet.

Dette myrområde har ingen interesse som dyrkingsmyr, i hvert fall som forholdene nå er. Et par mindre brenntorvforekomster ble påvist her (kfr. tabell 2).

Område 10: Øverst i Skeidalen, omkring og vest for Skeisetser, finnes ganske store myrarealer. Høgda over havet er fra 200 m til 300 m. Myrene har til dels bra hellings- og avløpsforhold. Arealet er i alt 830 dekar, hvorav 320 dekar er karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 245 dekar som grasrik mosemyr, 175 dekar som lyngrik mosemyr, 60 dekar som lyngmyr og 30 dekar som bjørkemyr. Myrlagetets dybde er omkring 1 m eller noe mindre. Undergrunnen består av steinrik morenegrus, som på flere steder stikker fram i dagen. Store blokker og fjellrygger stikker også opp av myrlaget på enkelte steder. Torva er stort sett middels omdannet, men flekkevis finnes noe sterkere omdannet torv. Et parti sør-vest for Skeisetser inneholder lite omdannet mose-torv som er skikket til strøtorv. Under det friske plantedekket (ca. 10 cm mose) var det et sjkt av noenlunde vel formoldet torv. Store deler av myrene er sterkt tuet.

Omkring halvparten av myrarealet her må ansees for brukbart til dyrking til beite, men det må karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D4). Et par mindre brenntorvforekomster og, som ovenfor nevnt, en liten forekomst av strøtorv ble påvist (kfr. tabell 2 og 3).

Område 11: På fjellet eller i fjelldalen sør for Dønheim finnes mange små myrer. Høgda over havet er 400—500 m. Samlet areal er 150 dekar og alt sammen ble karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen.

Myrpartiene her ansees uskikket til dyrking. En del brenntorv ble imidlertid påvist (kfr. tabell 2).

Område 12: Det er en rekke myrer på begge sider av vegen sørover fra Torvik som er samlet innen område 12. Tilsammen er det ca. 600 dekar myr, hvorav 55 dekar ble karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 110 dekar som grasrik mosemyr, 315 dekar som lyngrik mosemyr, 15 dekar som lyngmyr og 105 dekar som furumyr. Høgda over havet for myrene innen dette område varierer fra 50—90 m. Myrpartiene sør for Torvikvatnet på vestre side av vegen har dårlig hellingsforhold og kan ikke tørrlegges uten at vatnet senkes en del. De øvrige

Tabell 3. Oversikt over myrer med strøtorv i Øre herred.

Nr.	Område Beliggenhet	Totalareal myr, dekar	Strøtorvareal, dekar	Gjennomsnitts- dybde for strøtorv- myra i m	Strøtorvlagets midlere tykkelse i m	Masse i m ³ , råtorv	Undergrunn	Fortorvingsgrad etter v. Post
10	Sør-vest for Skei- seter	830	30	2,0	1,0	30.000	grus og stein	4
12	Sør for Torvikvat- net	600	25	3,2	2,0	50.000	sand og grus	3—4
19	Øst for Heggem og sør for Øie	880	20	2,5	1,0	20.000	grus og stein	3—4
	Sum	2310	75			100.000		

myrer innenfor området har bra hellings- og avløpsforhold. Myr-
dybda varierer ganske meget, fra omkring 0,5 for enkelte borerer
til 4,0 m andre steder, men stort sett kan en si gjennomsnittet ligger
på ca. 1 m. Undergrunnen består av sand og grus som til dels er noe
steinholdig. Torva er stort sett middels omdannet, men enkelte steder,
særlig i myrpartiet vest for Torvik, finnes noe sterkere omdannet
torv. Her foregår atskillig stikktorvdrift av oppsitterne i Torvik.

Ressursene av brenntorv er angitt i tabell 2. Det lyngrike mose-
myrpartiet vest for Torvikelva og sør for vatnet inneholdt brukbar
strøtorv. En prøve av strøtorvmateriale viste at oppsugingsevnen
for vatn var 6,2 ganger prøvens egen vekt ved 20 % vatninnhold.
Mengda av strøtorvmaterialet er angitt i tabell 3. Til dyrking har
disse myrer gunstig beliggenhet, men som nevnt er avløpsforholdene
mindre gode for en del av myrene. Dyrkingsmulighetene for denne
del avhenger følgelig av om vatnet kan senkes. En stor del av de
lavtliggende myrer, antagelig ca. 150 dekar, vil i tilfelle kunne karak-
teriseres som noenlunde god dyrkingsmyr. Dessuten vil en karak-
terisere ca. 150 dekar av de øvrige myrer her som noenlunde god
dyrkingsmyr. I alt blir det da 300 dekar som kan gis dyrkingsverdet
D 3. Resten, ca. 300 dekar, må karakteriseres som mindre god dyrk-
ingsmyr (D 4). Hvis Torvikvatnet blir senket vil et ganske betydelig
areal forsumpet fastmarksjord langs elva sør for vatnet bli skikket
for dyrking. Det er derfor store interesser som taler for en senking
av vatnet.

O m r å d e 13: På fjellplatået øst for Torvik og i skråningen fra
Reinsfjell ned mot Torvik ligger det en rekke småmyrer. Høgda over

havet varierer fra 100—500 m. De fleste myrene ligger i sterk helling. Det totale areal myr er 280 dekar. Herav er 100 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 80 dekar som grasrik mosemyr, 80 dekar som lyngrik mosemyr og 20 dekar som furumyr. Myrslagets dybde var mindre enn 1 m på de fleste boresteder og ofte bare omkring 0,5 m. Undergrunnen besto av grus og stein, og torva var stort sett middels omdannet.

Til dyrking kan det bare bli tale om å nytte noen av småmyrene nederst mot Torvik. Omkring 30 dekar her kan karakteriseres som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3) til beite. Noen av småmyrene som ligger under skoggrensa er muligens skikket for grøfting med henblikk på skogproduksjon.

Område 14: Nord for Dyrli ved herredsgrensa mot Bolsøy er det et sammenhengende myrparti på 840 dekar. Av dette areal er 600 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 40 dekar som furumyr og 200 dekar som bjørkemyr. Høgda over havet er fra 200—250 m og hellings- og avløpsforholdene er gode. Myrslagets dybde var under 1 m på de fleste borestedene og i gjennomsnitt omlag 0,5 m. Undergrunnen består av steinrik grus som på flere steder stikker frem i dagen. Enkelte steder stikker også bergnabber opp igjennom myrlaget. Torva er middels omdannet og under det friske plantedekket er det et noenlunde vel til vel formoldet lag.

I tilfelle dyrking vil dette område p. gr. a. grunnforholdene være vanskelig å grøfte. Til beite skulle det la seg gjøre å tørrlegge store deler av feltet med åpne grøfter, men hele området sett under ett kan likevel ikke gis bedre dyrkingsverd enn D 4 (mindre god dyrkingsmyr).

Område 15: Øst for Oltervatnet fra herredsgrensa mot Bolsøy strekker det seg et større sammenhengende myrparti i østlig retning. Dette felt, samt et par småmyrer som ligger like inntil, er her slått sammen til nr. 15. Områdets samlede myrareal er ca. 1.030 dekar. Herav er 655 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 15 dekar som grasmyr av starrtypen, 60 dekar som ren grasmyr og 300 dekar som bjørkemyr. Høgda over havet er fra 400—460 m og hellingsforholdene er gode. Myrslagets dybde var for de aller fleste borestedene under 0,5 m. Undergrunnen besto av meget steinrik morenegrus som flere steder stikker fram i dagen. Torva var middels omdannet og under det friske plantedekket var det et noenlunde vel til vel formoldet lag.

Det blir neppe tale om dyrking av disse myrene, bl. a. fordi de ligger høgt over havet og ellers har noe ugunstig beliggenhet.

Område 16: Fra hovedvegen ved Duås strekker det seg et stort myrfelt i nordøstlig retning. Feltets østre halvpart deler seg i 2 store grener, hvorav søre gren går helt østover til vegen Heggem—Torvik. Nordre gren strekker seg nordøstover omtrent til Sør dal. Fel-

tet har dessuten noen mindre forgreininger i nord- og vestlig retning. Det samlede myrareal utgjør 5.590 dekar. Herav er 3.280 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 1.160 dekar som grasrik mosemyr, 470 dekar som lyngrik mosemyr, 90 dekar som lyngmyr, 80 dekar som krattmyr, 160 dekar som furumyr og 710 dekar som bjørkemyr. Storparten av myrene ligger mellom 200—300 m høyde over havet. Hellingforholdene og avløpsforholdene er gode. Myrlagets dybde er noe varierende her. Det ble foretatt i alt 260 boringer. På 106 steder var myrdybda over 1 m mens den på de øvrige borestedene var under 1 m og for det meste omkring 0,5 m. Undergrunnen besto for en overveiende del av steinholdig grus, men enkelte steder forekom sand og på andre steder var det fjell under myrlaget. Til dels store morenygger stakk opp igjennom myrlaget over så å si hele feltet. Torva var stort sett middels omdannet i den øverste meteren og ofte noe sterkere omdannet i de dypere lag. Under det friske plantedekket var det vanlig et vel formoldet sjikt.

Store deler av myrene ligger vel til rette for dyrking og omkring halvparten eller ca. 3.000 dekar er karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens resten (2.950 dekar) stort sett fortjener karakteristikken mindre god dyrkingsmyr (D 4). Myrarealet vest for Duåseter og østre del av myra sørover mot Duås er vel skikket til dyrking. Det samme gjelder storparten av myra nord for Heggem. Innen dette område skulle det være gode muligheter for bureising eller dyrking av beiter.

Område 17: Dette består av et større myrfelt på vestsida av vegen sør for Sørдал og for øvrig noen mindre myrpartier. Samlet myrareal utgjør ca. 700 dekar. Herav er 480 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 200 dekar som grasrik mosemyr, 10 dekar som furumyr og 10 dekar som bjørkemyr. Myrfeltet langs vegen (ca. 600 dekar) ligger bare 100—130 m over havet. Feltet har gode helling- og avløpsforhold. Småmyrene som tilsammen utgjør ca. 100 dekar, ligger mellom 250 og 300 m over havet. Dybda av myrlaget varierte mellom 0,5 og 1,0 m på de forskjellige boresteder. Undergrunnen besto av noe steinholdig grus og sand. Torva var middels omdannet og under det friske plantedekket var det et vel formoldet lag.

Til dyrking lå det store feltet ved vegen meget vel til rette. Halvparten av dette eller ca. 300 dekar ble karakterisert som god dyrkingsmyr (D 2) og resten (ca. 300 dekar) ble karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3). Småmyrene har liten interesse som dyrkingsmyrer.

Område 18: Nord og øst for Øie finnes det en rekke mindre myrpartier, samt et par større myrfelter. Høgda over havet for dette område er fra 200 m til 400 m. Myrene har for det meste gode helling- og avløpsforhold. Samlet myrareal utgjør ca. 480 dekar. Herav

er 405 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 25 dekar som grasrik mosemyr og 50 dekar som lyngrik mosemyr. Dybdeforholdene er noe vekslende for disse myrpartier, men stort sett er dybder fra 0,5 m til 1,0 m mest vanlig. Undergrunnen består av sand og grus på søre del, mens det på nordre del er steinrik grus og til dels fjell. Store blokker og fjellrygger stikker også fram i dagen enkelte steder på de nordre myrene. Torva er middels omdannet og under det friske plantedekket finnes et vel formoldet sjikt.

Til dyrking skulle småpartiene langs vegen og det store myrfeltet øst for Øie ligge bra til rette, mens de øvrige myrfelter neppe er aktuelle i første omgang. Omlag 200 dekar ansees for skikket til dyrking og er karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3). Fastmarka omkring myrene langs vegen og øst for Øie, kan også til dels dyrkes i forbindelse med myrene.

Område 19: I trekanten mellom vegen Heggem—Agnvik og vegen Heggem—Torvik, sørvest for Øie, er det et større sammenhengende myrfelt. Høgda over havet er ca. 180 m. Hellings- og avløpsforholdene er til dels vanskelige, særlig omkring vatnet i midten av myrfeltet. Det samlede myrareal er ca. 880 dekar. Herav er 110 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 10 dekar som ren grasmyr, 480 dekar som grasrik mosemyr, 145 dekar som lyngrik mosemyr, 25 dekar som kratmyr og 110 dekar som furumyr. Myrlaget dybde varierer sterkt, nemlig fra under 0,5 m til opp imot 5,0 m, men i det store og hele kan en si at 1—2 m dybde er det mest vanlige. Undergrunnen er for det meste steinrik grus, men enkelte steder var det fin sand. For det meste var torva omkring middels omdannet, men noen partier hadde så lite omdannet mosetorv at den var brukbar som strøtorv. Det ble påvist 2 forekomster av strøtorv på østre del av området og en liten forekomst på vestre del. Her var det også et parti med brenntorv. Formoldingsgraden av sjiktet under det friske plantedekket er svært vekslende fra lite formoldet til vel formoldet. Enkelte partier av dette myrområde er svært bløtt og myroverflata er til dels sterkt tuet.

Til dyrking ligger denne myra svært gunstig til med veg på alle sider. Avløpsforholdene er dessverre dårlige for en stor del av feltet, men da det her er store arealer det dreier seg om, burde mulighetene for å senke tjernet nærmere undersøkes slik at myrområdet får tilstrekkelig avløp. Som forholdene nå ligger an har en karakterisert $\frac{1}{4}$ av myrarealet, altså ca. 220 dekar, som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens resten, ca. 660 dekar, stort sett kan karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D 4). Mengdene av brenntorv og strøtorv er angitt i tabellene 2 og 3.

Område 20: Mellom herredsgrensa mot Tingvoll og sidevegen til Fostervoll på sørsida av vegen til Agnvik, er det et større sammen-

hengende myrfelt. Til samme område hører dessuten et mindre myrparti lengere sør. Høgda over havet er mellom 120—200 m. Helling- og avløpsforholdene er stort sett meget gode. Det samlede myrareal er ca. 1.660 dekar. Herav er 220 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 870 dekar som grasrik mosemyr, 150 dekar som lyngrik mosemyr, 330 dekar som krattmyr og 90 dekar som furumyr. Myrslagets dybde varierte fra ca. 0,3 m til over 3,0 m, men rundt 1,0 m dybde var det vanligste. Undergrunnen besto vesentlig av steinrik morenegrus. Enkelte steder forekom imidlertid fin sand og et par steder fant en leirgytje under myrslaget. Flere steder stikker morenerygger og store steinblokker opp i dagen, særlig er dette tilfelle på søre og vestre del av myrene. Torva var for det meste omkring middels omdannet, men på enkelte bløte partier var det noe svakere omdannet torv. Formoldingsgraden av laget under det friske plantedekket var også noe forskjellig fra lite til vel formoldet.

Innenfor dette område var det flere fine dyrkingsfelter. Omlag halvparten av arealet, eller ca. 830 dekar ble karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3). Enkelte mindre partier fortjente til og med noe bedre karakteristikk. Den andre halvdel av arealet kan karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D 4). På tross av at en større del av feltet har fått lavt dyrkingsverd, vil en, når det gjelder feltet som helhet, uttale at det ligger vel til rette for dyrking. Dette bl. a. fordi fastmarkspartiene skulle være godt dyrkbare. Det var allerede anlagt et bureisingsfelt på midtre del av området, hvor en 2—3 nye bruk var reist. Her skulle det være gode muligheter for fortsatt bureising.

Område 21: Fra sidevegen til Fostervoll og sør-vestover til Duås mellom vegen og Fosterlågen er det flere større og mindre myrpartier. Høgda over havet er fra 100 til 190 m. Myrene har stort sett gode helling- og avløpsforhold. Det samlede myrareal er ca. 1.230 dekar. Herav er 185 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 270 dekar som grasrik mosemyr, 35 dekar som lyngrik mosemyr, 705 dekar som krattmyr og 35 dekar som bjørkemyr. Myrslagets dybde varierte mellom 0,5 og 1,0 m på de fleste boresteder. Undergrunnen besto dels av steinrik morenegrus og dels av sand. Rygger av morenegrus eller sand stikker for øvrig opp igjennom myrslaget flere steder. Torva var middels omdannet og under det friske plantedekket var det et vel formoldet lag så å si over hele området.

Når det gjelder dyrkingsverdet, ble omlag $\frac{2}{3}$ av arealet eller ca. 800 dekar karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens resten (ca. 430 dekar) ble karakterisert som mindre god dyrkingsmyr (D 4). Fastmarka omkring myrpartiene må ansees for å være brukbar til dyrking. Det er derfor også her store muligheter for nydyrking.

Område 22: Dette består av et større sammenhengende myrfelt sør-vest for Fosterlågen på nord-vestsida av elva. Myrarealet er beregnet til ca. 1320 dekar. Herav ble 50 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 270 dekar som grasrik mosemyr, 170 dekar som lyngrik mosemyr, 680 dekar som krattmyr, 120 dekar som furumyr og 30 dekar som bjørkemyr. Myra ligger mellom 80 til 140 m høyde over havet, men omlag halvparten ligger under 100 m. Det er stort sett gode hellings- og avløpsforhold. Dybdeforholdene er noe varierende, men mellom 0,5—1,0 m er mest vanlig. Det forekommer imidlertid flere partier med noe dypere myr. Jordarten i undergrunnen veksler mellom steinholdig morenegrus og fin sand. Feltet er til dels sterkt oppdelt av morenerygger som stikker opp igjennom myrlaget, særlig gjelder dette sør-vestre del av myra. Torva var stort sett middels omdannet og under det friske plantedekket var det vanlig et vel formoldet sjikt.

Myrene her ligger også meget godt til rette for dyrking sammen men fastmarkspartiene. Når det gjelder dyrkingsverdet vil en karakterisere $\frac{1}{4}$ av feltet eller ca. 440 dekar som god dyrkingsmyr (D 2), $\frac{1}{3}$ som noenlunde god (D 3) og $\frac{1}{2}$ som mindre god dyrkingsmyr (D 4).

Område 23: Mellom Fosterlågen og herredsgrensa mot Nesset på sør-østsida av elva er det et sammenhengende myrfelt med et samlet areal på ca. 410 dekar. Herav er 20 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, 50 dekar som grasrik mosemyr, 190 dekar som lyngrik mosemyr, 80 dekar som krattmyr og 70 dekar som furumyr. Høgda over havet er mellom 90—110 m. ca. halvparten (200 dekar) ligger høyere enn 100 m. Hellingsforholdene er til dels noe dårlige, men avløpsforholdene skulle være gode. Myrlagets dybde er som oftest mellom 1 m og 2 m, men enkelte partier er grunnere. Undergrunnen består for store delers vedkommende av fin sand, men også stenrik morenegrus forekommer i ganske stor utstrekning. Enkelte morenerygger stikker helt fram i dagen og er til dels skogbevokst. Torva er midt-dels — til noe svakere omdannet og under det friske plantedekket er det et noenlunde vel til vel formoldet lag. Overflata er til dels noe tuet og det finnes en del gråmosetuer på mosemyrpartiene.

Når det gjelder dyrkingsverdet så har en karakterisert omtrent halvparten av området, nemlig ca. 200 dekar som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens resten, ca. 210 dekar, må karakteriseres som mindre god dyrkingsmyr (D 4).

Område 24: Dette består av en rekke småmyrer opp igjennom dalen sør og nord for Vetta-vatnet. Samlet areal er ca. 40 dekar. Herav er 15 dekar karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og 25 dekar som grasrik mosemyr. Høgda over havet er fra 160—280 m med omlag halvdelen under 200 m.

Dette myrareal vil neppe få noen betydning for utnyttelse, da det heller ikke fantes brenntorv av betydning her.

Område 25: Nordover fra herredsgrensa mot Nettet, langs herredsgrensa mot Tingvoll er det en del små myrpartier og et litt større sammenhengende myrfelt. Det samlede myrareal er ca. 150 dekar, hvorav 20 dekar er karakterisert som grasmyr av myrull-bjørnnskjeggtypen, 80 dekar som grasrik mosemyr og 50 dekar som lyngrik mosemyr. Høgda over havet er fra 230—400 m. Omkring halvparten ligger under 300 m.

På grunn av beliggenheten og forholdene ellers, kan vel heller ikke myrarealet innenfor dette område nyttes til dyrking. De lavestliggende myrpartier var imidlertid grøftet med tanke på skogproduksjon. Grøftinga hadde tilsynelatende virket gunstig.

Område 26: Fra Fosterlågen til herredsgrensa mot Tingvoll er det et større myrfelt. Arealet av dette og noen småmyrer mot Fostervoll er tilsammen ca. 420 dekar. Herav er 190 dekar karakterisert som grasrik mosemyr, 90 dekar som lyngrik mosemyr, 25 dekar som lyngmyr, 100 dekar som furumyr og 15 dekar som bjørkemyr. Høgda over havet er fra 110 m til 150 m. Det er gode hellings- og avløpsforhold. Myrslagets dybde er stort sett fra 0,5 til 1,0 m. Bunnen består av steinholdig grus og sand. Torva er gjennomgående middels omdannet og under det friske plantedekket er det et noenlunde vel formoldet lag.

Under ett kan myrene her karakteriseres som noenlunde god dyrkingsmyr (D3). En del av feltets søre del er grøftet for skogproduksjon med noenlunde bra resultat.

Myrene på vestsida av Tingvollfjorden i Tingvoll herred.

Myrarealet innen den inventerte del av Tingvoll herred er beregnet til i alt 12.500 dekar. Dette utgjør 11,3 % av landarealet. Myrarealet fordeler seg slik: 76,7 % (9.590 dekar) grasmyr av myrull-bjørnnskjeggtypen, 12,8 % (1.600 dekar) grasrik mosemyr, 8,9 % (1.110 dekar) lyngrik mosemyr og 1,6 % (200 dekar) lyngmyr.

Myrenes høgde over havet, som er bestemt ved hjelp av aneroidbarometer, varierer fra ca. 30 til ca. 450 m. Ca. 77 % av myrarealet ligger i mindre enn 200 m høgde over havet, mens resten ligger over denne høgde.

Myrdybda varierte ikke særlig meget på de større felter. Av 585 boringer var bare 9 boringer mellom 3 og 4 m og 502 fra 2 m og derunder. Gjennomsnittsdybda for samtlige boringer er mindre enn 1 m.

Undergrunnen består som oftest av grus eller sand. Flere steder er grusen temmelig storsteinet. I få tilfeller hviler myrene direkte på fjell og som regel dreier det seg om småpartier langs myrkantene.

Områdevis beskrivelse av myrene i den inventerte del av Tingvoll herred.

Under markarbeidet ble myrene utskilt og beskrevet i 11 forskjellige områder.

Område 1: I fjellet sør for Abakk rundt Langvatn ligger ca. 1.320 dekar myr i ca. 300 m høyde over havet. Storparten av myrarealet ligger på vestsida av vatnet. Ca. 1.200 dekar er karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og resten overveiende som grasrik mosemyr og litt som lyngmyr. Dreneringsforholdene er gode. Det vesentligste av myrene vest for vatnet har passe helling mot øst. I sørenden derimot ligger en del av myrene i sterkt hellende terreng og kan nærmest betegnes som «bakkemyrer». De er som regel frodige og forholdsvis grunne (ca. 0.5 m). I dette område finnes noen steinfulle morenerygger bevokst med furu- og bjørkekratt. I de sentrale deler av myrene er dybda under 1 m og for øvrig er her bare rent unntaksvis funnet myrdybder på opp til 2 m. Undergrunnen består av grus og sand. Det øverste torvlaget er fra noenlunde vel til vel formoldet.

Ved nordenden av vatnet, øst for bekken, finnes et ca. 5 dekar stort brenntorvfelt. Myrdybda på dette felt er fra 1,5 m til ca. 2,0 m. I gjennomsnitt kan det regnes med et brenntorvlag på 1,0 m (kfr. tabell 4). Området ligger sannsynligvis for høgt for bosetting, men myrene vil med fordel kunne dyrkes til beite. For tida beiter mest sau her. Myrene har fått dyrkingsverdet 3—4 (noenlunde god til mindre god).

Område 2: I fjellet mellom Abakk og Tingvollfjorden sørvest for Storfjellet ligger 2 større myrer samt en rekke mindre myrpartier spredt innover fjellet i en høyde av 400—450 m over havet. I alt finnes her ca. 850 dekar myr, hvorav ca. 700 dekar er karakterisert som

Tabell 4. Oversikt over myrer med brenntorv i del av Tingvoll.

Nr.	Område Beliggenhet	Totalareal myr, dekar	Brenntorvareal, dekar	Gjennomsnitts- dybde i m	Brenntorvlagets midlere tykkelse i m	Masse i m ³ , råtorv	Undergrunn	Fortorvingsgrad etter v. Post
1	I fjellområdet sør for Abakk	1320	5	2,0	1,0	5 000	grus	6—7
3	Sør for Blikås	950	25	1,8	0,8	20 000	grus	7
5	Abakk—Angvik ..	5800	125	2,0	0,8	100 000	grus	7
	Sum	8070	155			125 000		

grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, resten som grasrik mosemyr og som lyngmyr. Adkomsten er meget vanskelig, særlig fra nord- og østsida. Myrdybda varierer fra 0,5 til 2,5 m og undergrunnen består av grus og stein. Overflatelaget er mest fra svakt til noenlunde vel formoldet, men på enkelte mindre partier er det vel formoldet. I botnsjiktet finnes det ofte litt brenntorv, men denne ligger gjerne for dypt til at den med fordel kan nyttes.

Myrene ligger som regel i hellende terreng. De er stort sett frodige, og har for det meste jevn og ganske fast overflate. Her er godt beite for sau og storfe, men f. t. beiter mest sau på disse strekninger. Fremtidig dyrking kommer neppe på tale da området ligger svært høgt og har som nevnt vanskelig adkomst.

Om r å d e 3: Sør for Blikås på vestsida av vegen ligger et sammenhengende myrfelt på ca. 950 dekar. Høgda over havet er ca. 60—90 m. Ca. 880 dekar er utskilt som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og 70 dekar som grasrik mosemyr. Myra har for det meste fra svak til noenlunde bra helling mot sør og vest og dreneringsforholdene må stort sett ansees som bra. Myrdybda er fra 0,2 til 3,0 m. Undergrunnen på største delen av feltet består av grus som ofte er noe steinfull. Formoldinga i overflata er noenlunde vel til vel, bortsett fra et parti ved vatnet hvor det er meget vått og hvor formoldinga er atskillig svakere.

På sør-vestre halvdel av feltet finnes god brenntorv på ca. 25 dekar med et brenntorvlag på ca. 0,8 m (kfr. tabell 4), men avmålet blir ganske stort. Feltet som har en gunstig beliggenhet kan stort sett karakteriseres som god til noenlunde god dyrkingsmyr (D 2—3).

Om r å d e 4: Ved Hålavatnet er det i alt ca. 550 dekar myr hvorav knapt $\frac{3}{4}$ er karakterisert som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, resten som lyngrik og grasrik mosemyr samt litt lyngmyr. Høgda over havet er omkring 50—60 m. Myrpartiet på sørsida av vatnet ligger i nordhelling, for øvrig heller terrenget mot sør og vest. På midtpartiet er myroverflata temmelig stortuet og til dels rygget. Myrdybda varierer nokså meget, men vanligst dybder på 0,8—1,5 m. Undergrunnen er steinet grus og sand. I overflata er torva som oftest noenlunde vel omdannet, men i dypere lag finnes torv med brenntorvkarakter (H 6).

Omkring $\frac{3}{4}$ av feltet kan betegnes som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), resten (midtpartiet) som noenlunde god til mindre god (D 3—4).

Om r å d e 5: Mellom vegen Fagerli—Abakk og Agnvik ligger et større sammenhengende myrområde samt en rekke småmyrer på til sammen 5.800 dekar. Høgda over havet varierer fra 30 til 50 m. Vel 4.300 dekar er grasmyr, overveiende av myrull-bjønnskjeggtypen, resten er for det meste lyngrik og grasrik mosemyr. Sistnevnte myrtyper finnes fortrinnsvis på feltets søre

halvdel. Midtpartiet har meget svakt fall og her er oppdemmet et vatn som fra tid til annen overflømmer store deler av myra. Myrområdet nord for vatnet og nord for elva har for det meste bra helling mot sør og dreneringsforholdene er her stort sett gode. På sørsida av vatnet og langs elva er det enkelte flate partier med vanskelige dreneringsforhold. Her er også myroverflata ofte en del til sterkt tuet, mens overflata ellers på feltet som regel er jevn til lite tuet. Myrdybda varierer nokså meget, nemlig fra 0,2 til 4 m, vanligst er dybder på mellom 0,5 og vel 1 m. Undergrunnen består hovedsaklig av grus og sand, grusen er enkelte steder steinet. Formoldingsgraden i overflata er vanligvis noenlunde god til god.

Av brenntorvmyr finnes ca. 125 dekar fordelt på forskjellige felter. Brenntorva ligger som oftest dypt slik at avmålet blir stort. Brenntorvlagets tykkelse er gjennomsnittlig ca. 0,8 m (jfr. tabell 4). Ca. $\frac{2}{3}$ av arealet, vesentlig det som ligger nord for vatnet og elva, kan karakteriseres som god dyrkingsmyr (D2), og resten som noenlunde god dyrkingsmyr (D3). Det forutsettes at det oversvømmede parti kan tørklegges med rimelige omkostninger.

Område 6: Vest for Bøslette er det ca. 545 dekar myr som sørligst er temmelig sterkt oppdelt av storsteinete morenerygger og enkelte bergnabber. Høgda over havet varierer mellom ca. 60 og 80 m. Av myrarealet er 400 dekar grasmyr (vesentlig av myrull-bjønnskjeggtypen), resten grasrik mosemyr og litt lyngmyr og lyngrik mosemyr. En stor del av myrarealet ligger i sørhelling og dreneringsforholdene er gode. Vegetasjonen er som oftest frodig og godartet og det vokser atskillig barskog og løvskog i dalstrøket. Myrdybda varierer mellom 0,2 og 2,8 m, men dybder under 1 m er vanligst. Undergrunnen består av grus, sand og stein. På enkelte partier, sørligst ved vegen, finnes en del store steiner i dagen. Formoldingsgraden er stort sett god. Hvor myrdybda er over 2 m har torva gjerne brenntorvkarakter i de dypere lag.

For det meste er dette felt god til noenlunde god dyrkingsmyr (D2—3).

Område 7: Nord for Gagnatseter, sør for elva, ligger et større sammenhengende myrområde, samt noen mindre myrer. Tilsammen utgjør myrarealet ca. 970 dekar og høgda er ca. 40—60 m. Vel halvparten av arealet er grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, resten grasrik- og lyngrik mosemyr, samt litt lyngmyr. Det meste av myrene har bra helling mot vest og stort sett gode dreneringsforhold. I området nærmest elva er myrene en del oppdelt av skogbevokste morenerygger. Myroverflata er jevn til litt tuet, men lengst nord finnes mindre partier med stort tuet, noe rygget overflate. Formoldingsgraden i overflata varierer nokså meget. Grasmyrene er stort sett vel til noenlunde vel formoldet, mens mosemyrenes formoldingsgrad varierer fra svakt til noenlunde vel formoldet. Myrdybda er fra 0,2 til 3,5 m, men sistnevnte dybde er

kun funnet i få tilfeller. Vanligst var dybdene på 0,5 til 1,5 m. Undergrunnen består av grus og sand.

For tida nytttes området til beite for stofe og sau. Langs elva har myrene tidligere vært nyttet til slåttemark. Omkring $\frac{2}{3}$ av myr-arealet kan betegnes som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3), mens resten for det meste er mindre god (D 4).

Område 8: Sør for Flemma ligger et lite myrparti på ca. 50 dekar i 30—40 m høgde over havet. Myrtypen er mest grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. Dybda er omkring 1 m og undergrunnen består av sand og steinet grus. Overflata er stort sett jevn og matjordlaget svakt til noenlunde vel omdannet.

Dyrkingsverdet er satt til 3, dvs. noenlunde god dyrkingsmyr.

Område 9: Mellom Flemseter og Kinn, sør for Hoemsetra, finnes ca. 660 dekar myr vesentlig grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. Høgda over havet er fra 200—220 m. En stor del av feltet ligger lavt i forhold til vatnet og er vanskelig å drenere. Lengst nord er myra steinet og en del oppskåret av bergnabber og fjell. Her er hellingsforholdene bedre. Myradybda varierer fra 0,3 til ca. 1,8 m. Formoldinga i overflata er stort sett noenlunde god.

Feltet ligger antagelig for høgt for bosetting, men enkelte deler egner seg til anlegg av kulturbeiter. Myra med omliggende fjellterreng gir f. t. gode saubeiter.

Område 10: I Flemseterdalen, nord og sør for elva, ligger et myrparti på ca. 440 dekar i 40—60 m høgde over havet. Knappt 50 % av arealet er grasmyr (vesentlig av myrull-bjønnskjeggtypen), resten er grasrik mosemyr og litt lyngrik mosemyr. Myradybda er mest vanlig ca. 1,5—2,0 m og undergrunnen består av sand og grus. Storparten av feltet har bra hellings- og dreneringsforhold. I overflata er myra noenlunde vel formoldet.

På nordsida av elva finnes ca. 80 dekar strøtorvmyr som inneholder ca. 120.000 m³ strøtorv av middels god kvalitet (H 1—3). Bortsett fra dette parti kan myrområdet karakteriseres som noenlunde god dyrkingsmyr (D 3).

Område 11: Mellom Bøslette og Angvik, på nordsida av vegen, ligger flere småmyrer på i alt ca. 365 dekar. Myrtypen er vesentlig grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. Myrene ligger i noe forskjellig høgde over havet. Ved vegen nærmest Angvik er høgda ca. 40 m og for myrene nordøst for Bøslette ca. 100 m. Myrene ligger for det meste i god sørhelling og må ansees for lett å drenere. De er mest grunne og vel formoldet i overflata. Undergrunnen er oftast grus.

Myrene høver godt til dyrking og er gitt dyrkingsverdet D 2—3, dvs. god til noenlunde god dyrkingsmyr.

Sammenfattende oversikt.

Av foranstående beskrivelse vedrørende myrinventeringen i Øre og en del av Tingvoll herred, går det fram at distriktet har store myrstrekninger som er vel egnet til dyrking. Av myrarealet i Øre herred har i alt ca. 9.770 dekar eller 42,2 % fått karakteristikken D 3 eller bedre, dvs. noenlunde god dyrkingsmyr eller bedre. Et omtrent like stort myrareal er karakterisert som D 4, dvs. mindre god dyrkingsmyr. Sistnevnte karakteristik er gitt for næringsfattige myrtyper eller myrer som på annen måte må ansees for å være mindre skikket til dyrking, f. eks. på grunn av vanskelige avløpsforhold, uheldige grunnforhold eller høg beliggenhet osv.

For den inventerte del av Tingvoll herred har 9.080 dekar eller 72,6 % av myrarealet fått karakteristikken D 3 eller bedre, altså noenlunde god dyrkingsmyr eller bedre. Derimot har en også her betydelige arealer myr som av forskjellige årsaker har fått dårligere karakteristik, men som likevel i mange tilfelle vil kunne dyrkes f. eks. til beiter.

Alt i alt er det innenfor det inventerte område ca. 18.850 dekar som er karakterisert som noenlunde god dyrkingsmyr eller bedre. Det må også nevnes i denne oversikten at størstedelen av dyrkingsviddene ligger inntil veg eller i umiddelbar nærhet av gode veger. En stor del av myrene ligger således langs riksvegen Molde—Agnvik. Hertil kommer at avløpsforholdene og grøftemulighetene som regel er gode. Hustomter vil en også noenlunde lett finne på moreneryggene som vanlig stikker igjennom myrlaget, selv på de største myrfeltene.

De klimatiske forhold skulle også ligge vel til rette for visse former av jordbruk og da i første rekke for ull-, kjøtt- eller mjølkeproduksjon. Med andre ord er det beiter og førvekster samt rotvekster og grønnsaker som først og fremst kommer på tale her. En skal nevne følgende meteorologiske data fra Molde som er nærmeste stasjon: Nedbør (årsmiddel 1901—30) 1380 mm. Nedbør i middel for mai—august (1901—30) 356 mm. Normaltemperatur (1901—30) for året 6,0° C. Normaltemperatur (1901—30) for vekstmånedene mai 8,3° C, juni 11,3° C, juli 14,2° C og august 12,8° C.

I tillegg til disse vel skikkede dyrkingsmyrer har distriktet relativt rike fjellbeiter som skulle være vel egnet som sommerbeite for sau og muligens for storfe med henblikk på kjøttproduksjon. Saueholdet spiller også allerede en ganske betydelig rolle for jordbruket her. Bedre beiter skulle også kunne skaffes på de relativt høgtliggende områder, ved en moderat grøfting og noe overflatearbeiding og gjødsling av myrene.

Innen Øre herred ble det i alt påvist 120.000 m³ brenntorv og 100.000 m³ strøtorv (råtorv). De samme tall for den inventerte del av Tingvoll herred er henholdsvis 125.000 m³ brenntorv og 120.000 m³ strøtorv. Tilsammen ble det altså påvist 245.000 m³

brenntorv og 220.000 m³ strøtorv innenfor det inventerte område.

Strøtorvforekomstene og storparten av brenntorvforekomstene ligger stort sett bra til for utnytting. Det skulle derfor knytte seg store interesser til disse forekomster, særlig til strøtorva da torvstrø er en meget etterspurt vare i dette distrikt.

JORDVERNINTERPELLASJON I NORGES STORTING.

Interessen for vern om Norges jord er f. t. ganske stor. Dette viser bl. a. en interpellasjon som stortingsmann K. Ytre-Arne (Hordaland) fremsatte den 13. desember i fjor, og som ble fulgt av en interessant debatt. Interpellasjonens ordlyd var:

«Er Riksstyret merksam på den øyding av dyrka jord som på ymse måtar går for seg, og kva kan Riksstyret gjera til å verna kulturjordi mot slik øyding?»

Vi gjengir i det følgende i sin helhet både interpellantens 1. innlegg og statsråd Nordbø's svar, samt interpellantens svarreplikk til statsraden. I den etterfølgende debatt deltok representantene Lunde, Flatabø, Ramndal, Holm, Nyund, Kong, Tøndel og Aidor Ingebretsen, foruten statsråd Nordbø og interpellanten. Plassnensyn gjør at vi kan ikke gjengi selve debatten, men vi tar med et kort utdrag av herr Ytre-Arne's siste innlegg hvor han bl. a. gir et kort sammendrag fra debatten.

Ytre-Arne: Det er den dyrka jorda som er grunnlaget for jordbruksproduksjonen i landet vårt. Difor vert òg sjølv jordspørsmålet eit sentralt spørsmål både når det gjeld jordbruket som næring og for samfunnet i det heile. I vårt land har vi diverre lite dyrka jord, berre 8—9 millionar dekar. Men både samfunnet og den einskilte jordeigaren har hatt stor interesse av å få så mykje jord oppdyrka som råd er. Jamvel i 10-året 1939—1949 med ein 5 års krig vart det dyrka opp mellom 300 000 og 400 000 dekar ny jord, og no ligg vel nydyrkinga på om lag 50 000 dekar årleg. Eg minner òg om dei store årlege tilskota som er gjevne til dette arbeidet. Men trass i tiltaka ser det ut for at den dyrka jorda aukar svært lite, og det samla jordbruksareal i landet vårt er jamvel gått tilbake. Eg syner til stortingsmelding nr. 1 for i år, Nasjonalbudsjettet, tabell 19.

Det er difor ikkje nok å leggja ny jord under kultur, det gjeld å halda hand over den jorda som er dyrka, så ho ikkje kjem bort eller vert ringare eller beint ut lagd øyde. Med andre ord, eg meiner det her trengst vern om dyrka jord.

Dette synet at her no kan trengast å verna jorda mot øydelegging har før gjevi seg utslag m. a. i lov om vern mot øydelegging av jord, datert 18. mars 1949. Når styremaktene den gongen — departement og storting — såg det naudsynt å gå til eit slikt tiltak, var det sjølv-sagt i full vedkjenning av jorda sitt verd, og at ho ikkje må øydest